

„Istarska Rijec“

Izlazi svakog četvrtka uveče.

Preplate za tuzemstvo iznasa 15 — lica na godinu, za inozemstvo 25 — lica. Uredništvo i uprava: Ilista: Trst (Trieste) - Via S. Francesco d'Assisi 20/1. Telefon: 11-57.

ISTARSKA RIJEĆ

Tjednik za pouku, gospodarstvo i politiku Istarskog naroda.

„Slugom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ — Narodna poslovice.

Glagli stoje 4 lire

za svaki centimeter visine u širini jednoga stupca. Za višekratno naručivanje daje se znatan popust prema pogodbi. Dopolisi se šalju uređništvu, a novac upravi. Nevrakirana se pisma ne primaju, a rukopisi se ne vraćaju ni u kojem slučaju.

Mala djeca - mala briga, velika djeca - velika briga

Ovo je stara narodna poslovice. Onoj bi morali dobro da razmišljaju roditelji i svi oni, kojima je povjerenja skrb nad odgojem mladeži. „Narodna Zaštita“, glasilo svih dobrotvornih društava u Zagrebu ima o tome pitanju vrlo lijep članak. Iznaprijte ističe, kako je ona malo prije spomenuta poslovice sasvim ispravna. Dok su djeca malena, zahtijevaju dosta posla, traže mnogo više majčine pomoći i roditeljske pažnje. Zato, kad ta djeca navrše svoju dvanaestu ili trinaestu godinu, mnoge majke i mnogi oči misle: — No, hvala Bogu, sad smo na konju, dijete nam je već veliko; ono će ići svojim putem, a mi ćemo moći da odahnemo.

Varauju se oni, koji tako misle. Istina je baš protivno: velika djeca iziskuju kudikamo veću brigu.

Maleno se dijete dađe lakše voditi, dok se odrasli deran već pomalo bunji. Dječak, ako četрнаeste godine dobe svoje traži već svoje puteve i hoće da tim putevima ide. A i mora da ide, ako su ti putevi pedesni za njegov potpuni i savršeni razvitak. Ali ti putevi kriju u sebi i mnoge opasnosti, i teško dječaku, koji se na njima nadje sam, bez ičije paske i ljubavi. Kod majke, učitelja i svećenika maleno se dijete osjeća vrlo dobro. Drugi za njega misle, drugi se o njega brinu. U domu, na ognjištu svome, nalazi, što mu sree želi, na ulici, na slobodi čeka ga igra, zabava, njegova lijepa, djetinja sreća.

Ona mu bude, kao da ga je najednom šćepala nečija teška ruka i otrgnula ga slihom iz one njegove mekoće i srece, i gurnula medju tuđe ljude: u kakvu tamnu radionu, tvornicu, na brod ili bile kamo drugamo, gdje će on imati da nauči neki obrt, zanat ili bilo nešto, što će mu poslužiti, da bude jednom mogao zaradivati sam svoj tvrdi kruh. Dosada je za ono dijete te kao život kao potocih blagi. Dijete se na njegovoj obali igralo, valjuskalo, grinjalo se na milom, Božjem suncu. Ona je došla ona tvrda ruka i prenijela ga preko, na drugu obalu, koja je strma, klisurasta, mračna. Tamo više ne zapovijeda majka ni djed ni dobra stara baka, već majstor, a mjesto majstora i kakav pomoćnik, koji često puta nema za maloga naučnika, ni ljubavi ni razumijevanja.

Ima otaca, koji će reći: — Našao sam dečku gospodara, koji će ga već naučiti radu i tvrdoj disciplini: strog je kao vrag... Ima opet majka, koje će, kad doznadu, da im majstor drži sina, pod strogom paskom ili kad, vide, da im ga je isposvao ili udario, briznuti u plač i stati da jadikuju, kako je njihovo dijete nesretno i kako one ne mogu da ga više puste u onim zločestim rukama i tako redom.

Ovo nije dobro ni jedno ni drugo. Griješiti otac, koji misli, da će mu samo majstorska surova sila od djeteta učiniti pravih čovjeka, a griješiti i majka, koja se radi svake male kazne, što joj zadesi sina, kostriješi protiv majstora ili njegova pomoćnika. Tu treba nastojati, da se odabere srednji put. Ako je djetetu učinjena nepravda, neka kogod ode onamo i neka one ljude pozove na odgovornost, no neka nikada ni otac ni majka ne potiču dječaka na mržnju protiv majstora, koji se je možda u jednom času zaboravio i dao zavesti od ljubine. Kad dijete uči zanat, treba uvijek nastojati, da se pred njim ne ponizuje majstor, već da se njegov ugled očuva čist i visok.

Ali dječak i djevojčica, kad navrše četрнаestu godinu, trebaju još i druge pažnje. To su godine, kad se u dječcima i djevojčicama zbivaju silne telesne promjene. Mnoga nova izbudjenja njihove krvi, novi i bujni osjećaji, sve to poput talasa udara u njihovo mlado tijelo i u začudjenu mladu dušu i prouzrokuje veliko duševno poremećenje. Više puta to utječe i na njihovo zdravlje. I mi vidimo dječaka, a osobito djevojčicu; kako je često tužna i ka-

ko hoće da bude sama, a roditelji, mjesto da traže uzrok toj promjeni, rugaju se djeci, kažnjavaju ih i pokazuju im, kako su im nesnosni. A to ne valja. Ne valja djecu mučiti zbog onoga, čemu nisu krivi. Treba imati mnogo srca i mnogo razumijevanja, jer bi se moglo dogoditi, da djeca idu i zlim putem ili čak da u smrti traže ono

smirenje, što su ga uzalud tražila kod svojih uzgajatelja. Neka dakle ni roditelji ni njihovi zamjenici ne misle, da su izvršili svoju dužnost, kad su dijete doveli do jedanaeste ili dvanaeste godine. Njihovo oko treba otada još budnije da pazi, jer su upravo velika djeca — velika briga.

Politički pregled

ITALIJA. Odnosaji s Jugoslavijom.

U zadnje se je vrijeme bilo počelo s uvjerenjem govoriti o tome kako se spor zbog Albanije između Italije i Jugoslavije bliža svom koncu. I mi smo pisali, da će se između obih država obaviti neki direktni pregovori, i da će se pitanje urediti i skinuti s dnevnog reda. Sam general Brodero, talijanski poslanik u Rimu, izjavio je bio novinarima, da će se spor izravnavati u 24 sata samo da se stupi u dogovor. Neke novine su donasale vijesti, da se je u Rimu već sastao jugoslovenski poslanik s on. Mussolinijem i da se dogovaraju. No, sve je začudio iz takvih vijesti komuniste talijanske vlade, da pregovori se još ne vode; jer talijanska vlada nalazi, da se u tiranskom paktu s Albanijom ne može apsolutno ništa mijenjati.

A osim toga su u momentu, kako se je već držalo, da je cijela stvar zamrla, novine počele opet opširno pisati o tome kako se Jugoslavija uistinu oružja Naroda je u tom prednjačio „Giornale d'Italia“ koji je donio nove izvještaje o jugoslovenskom oružanju iz Beograda.

Tako n. pr. donasla „Giornale d'Italia“ pismo svog dopisnika iz Beograda, u kojemu kaže, da se vojne pripreme jugoslovenske vlade grozničavo produžuju i da sada imaju velike razmjere. Poslije formalne optužbe od strane talijanske vlade — veli dopisnik — pripreme su bile obustavljene i sad se nastavljaju s tolikom intenzivnošću, da navode čovjeka da vjeruje da Jugoslavija priprema istu akciju u velikom obimu. Po informacijama za koje veli dopisnik da ih je dobio u jugoslovenskim vojnim krugovima, ministarstvo vojno je odobrilo znatnu sumu od 800 milijuna dinara za vojne ciljeve. Sto više, znatna količina ratnog materijala iskrcana je ovih dana u Gružu i sadrži 27.000 Mauzerovih pušaka, municije i mitraljeza. Također je nedavno poručeno 120.000 pušaka iz Francuske.

Izdana su naredjenja za djelomičnu mobilizaciju iako se sve radi u potaji da se ne izazove sumnja. Municija i oružje još uvijek se šalje u Albaniju. Putevi koji vode na južnu granicu žurno se popravljaju. 10.000 žandara koncentrisano je uzduž albanske granice spremno da počnu na prvu zapovijed. Medjutim se albanski vodje, koji su protiv sadašnjeg režima u Tirani, nalaze u stalnom kontaktu s jugoslovenskim državicima i generalnim štabom. Jedan od ovih vodja otišao je u Albaniju sa instrukcijama da diže stanovništvo na ustanak.

Dopisnik misli da izvještaji objavljivi u jugoslovenskoj štampi o nezadovoljstvu albanskog naroda protiv svoje vlade imaju za cilj da operu vladu od optužaba da ona izaziva nove pobune. Dopisnik vjeruje da je Jugoslavija promijenila svoj plan u pogledu Albanije i pokušava da izazove ustanak u arbanaskom vilajetu Kosovu gdje bi bila proglašena nezavisna država. Jugoslavija bi odmah priznala novu državu i snabdijela je potrebitim oružjem da obori tiransku vladu.

Ova otkrića stvorila su u Rimu isti utisak kao i ona što su objavljena prije mjesec dana, a koja su dovela do ozbiljne krize između Rima i Beograda. U svom dopisu, dalje „Giornale d'Italia“ tvrdi da Jugoslavija sprema jedan plan za vojnu akciju u određenoj roku. Od odobrenog kredita od 800.000.000. Od odobrenog kredita od 800.000.000. dinara ima da se kupe vojnička odijela, obuća. Iz Belgije iz Belgickih fabrika ukrcao u Holandiju i iskrcano u Gru-

žu 156 sanduka sa 26.862 Mauzerove puške, u 27 sanduka nalaze se mitralježe, a u drugim sanducima ostali ratni materijal. Kupovina ratnog materijala u Belgiji je preko jednog poznatog pariškog konzorcijuma, koji pregovara o porudžbini 120.000.000 patrona i 120.000 pušaka u vrijednosti od 4 i pol milijuna dolara.

Jugoslovenska vlada, tvrdi dalje list, pregovara s jednim španjolskim društvom o kupovanju konratropidmirna velike tonaže.

Rezervni oficiri dobili su naredjenje da budu spremni da se u roku od 24 sata mogu prijaviti u svoje komande. Osim toga donasaju i ostale novine mnogo sličnih vijesti.

Koliko je u tome točnosti nezna se. Ima naime novina, koje pišu o tome, kako će, se ipak sve na miran i prijateljski način riješiti, jer je to danas veoma potrebno za održanje evropskog i svjetskog mira. Govori se, da do mirnog pregovaranja, mora doći, pa bilo na koji način. Ako se ne će pregovarati izravno, a čuda će se morati neizravno preko koje druge države. Neke novine pišu i o tome, da će Društvo Naroda koje mora da štiti mir u svijetu, uzeti na jednom svem zasjedanju ovo pitanje u pretres.

To doduše još nije stalno, no nešto će se morati učiniti, da se ova napetost riješi.

Zanibonijev proces.

U posljednje je vrijeme jedan od najvažnijih političkih događaja za Italiju Zanibonijev proces, koji se počeo vršiti pred posebnim fašističkim tribunalom za zaštitu države. Osim Zanibonija pristupio je procesu i general Capello, koji je optužen zajedno sa Zanibonijem zbog namjeravanog atentata na on. Mussolinija. S tim atentatom namjeravali su oni dignuti u državu oružanu revoluciju. Atentat se je imao izvršiti 4. novembra 1925. na dan kada se je slavila pobjeda. Dok je on. Mussolini govorio sa balkona palače Chigi, Zaniboni je htio pucaati iz puške s prozora suprotnog hotela. No, bio je na vrijeme otkriven.

Proces se je morao već prije održati, no odgadjalo se je do sada. Zaniboni je na procesu sve priznao. On je izjavio da je uistinu namjeravao ubiti on. Mussolinija, da ga na činu nije policija uhvatila. General Capello pak odlučno odbija od sebe optužbu i kaže, da o Zanibonijevim namjerama nije uopće ništa znao. Tako se brane i svi drugi optuženici zbog atentata.

Za Zanibonijevu namjere policija je bila doznala po tužbi Karla Quaglia, koji je u ovom procesu glavni svjedok. Quaglia je naime bio također u društvu sa Zanibonijem, pak je bio upućen sasama točno o atentatu i ostalim namjerama. Zanibonijevim. Zaniboni je imao u njega mnogo povjerenja, jer ga je po njegovim izjavama Quaglia dopače upućivao kako će atentat izvršiti, a govorio mu je neka i njemu dobavi pušku, pak da će zajedno pucaati. Quaglia je poslao kad je sve znao otišao policiji i prijavio Zanibonija. Na preslušanjju je Quaglia izjavio, da je Zaniboniju pomagala framasonska loža u Rimu, i da je u toj loži imao glavnju riječ general Capello, koji je znao sve namjere Zanibonijeve. A također i svi ostali optuženici, kaže Quaglia, znali su za prevratne Zanibonijeve ideje. Svi su znali da Zaniboni sprema prevrat u Italiji. General Capello je odlučno ustao protiv ovih izjava svjedoka Quaglie. Iza ovoga preslušanja proces je bio prekinut, a nastaviti se je imao dne 19. o. mj.

JUGOSLAVIJA

Vlada je podala ostavku. - Nova vlada.

Dne 19. o. mj. imala je u Narodnoj skupštini doći na dnevni red optužba, koju je opozicija sastavila protiv ministra unutarnjih poslova Maksimovića. Ta je optužba sastavljena za to, jer da su radikali i vlasti slabo postupale s izbornicima, koji nisu bili radikalne stranke za vrijeme posljednjih oblasnih izbora. Stranke, koje su u opoziciji, napravile su optužbu, da tako udare vladu. Ali ni svi radikali nisu bili sporazumni s Maksimovićem, pak je Uzunović smatrao, da će biti dobro suvidje. U dogovore s kojim strankom iz opozicije, kako bi se još prije nego se sastane skupština sastavila nova vlada, jer je bilo sigurno, da bi poslije optužbe vlada pala.

Uzunović je stupio u pogadjanje s Davidovićem demokratskom zajednicom glede njenog pristupa u vladu.

Pregovori su se vodili između Uzunovića i Voje Marinkovića. Marinković je izjavio, da bi demokrate ušli u vladu, ali da ne žele, da u toj vladi bude Boža Maksimović. Osim toga izjavio mu je Voja Marinković, da ni njega Uzunovića ne bi demokrate mogli primiti u novu vladu. Oni bi sastavljali vladu, ali bez Uzunovića i bez Maksimovića. Inače će ostati i dalje u opoziciji.

Uzunović nije bio ovim izjavama zadovoljan, pak je mislio, da je najbolje, da bez daljnjih pregovaranja preda ostavku vladi. U subotu dne 17. o. mj. sastao se je ministarski savjet, i vlada je na toj sjednici podala ostavku. Zatim je Uzunović otišao kralju te je i njemu predao ostavku. Uz ostavku mu je predao i jedno pismo, u kojemu kaže, da je zbog važnih državnih poslova, potrebno sastaviti jednu novu i jaču vladu, pak zato njegova vlada podaje ostavku.

Kralju su savjetovali, da mandat za sastav nove vlade preda Velji Vukićeviću, radikal. On je morao sastaviti jednu poslovnu vladu, a nastojao je, da se sporazumi s demokratskom zajednicom. Velja Vukićević sastao se je s Vojom Marinkovićem na dugo pogadjanje. Na koncu su se sporazumjeli i sastavili odmah novu vladu ovako:

- Velja Vukićević (radikal) ministar predsjednik i unutarnji ministar.
- Voja Marinković (demokratska zajednica) ministar izvanjih poslova.
- Dr. Mehmed Spaho (dem. zaj.) ministar za trgovinu i industriju.
- General Hadžić, ministar vojske i morarne.
- Dr. Kosta Kumanudi (dem. zaj.) ministar za šume i rudnike, te zastupnik ministra za izjednačenje zakona.
- Dr. Ninko Perić (rad.) ministar bez portfelja.
- Dr. Milan Srškić (rad.) ministar za pravosuđe i zastupnik ministra vjere.
- Dr. Ilija Šumenković (dem. zaj.) ministar za javne radove.
- Dr. Bogdan Marković (rad.) ministar financija te zastupnik ministra prosvjete.
- General Milosavljević, ministar saobraćaja.
- Dr. Vlado Andrić (rad.) ministar za agrarnu reformu i zastupnik ministra za narodno zdravlje.
- Inž. Svetisav Stanković (rad.) ministar za poljoprivredu i vode te zastupnik ministra za pošte i brzojave.
- Dr. Aleksandar Mijović (dem. zaj.) ministar za socijalnu politiku.

Kako vidimo u ovu su vladu ušli mnogi radikali, ali ovi nisu pasčevići ni uzunovičevići, koji stite Maksimovića. Demokratska zajednica je zastupana po najboljim svojim ljudima, kao što je Marinković, koji je savršen ministar izvanjih poslova, što je dokazao za prijašnjeg vođenja ovoga ministarstva. Naročito je njego ulazak u vladu značajan sada, kada se Jugoslavija nalazi u središtu internacionalne politike. On je naročiti prijatelj Bugara, te uvijek zagovara zbliženje Jugoslavije i Bugarske. Kumanudi, Spaho i Šumenković bili su također već ministri.

Nova vlada imat će u skupštini za se 190 poslanika, a to je više od polovice, jer svih je 315. Biti će prema tome prilično jaka i ako nisu svi radikali u nju. Osim tih stalnih 190 pristasa pomagati će ovu vladu i samostalni demokrate po svoj prilici.

Nova vlada je odredila, da se skupština ne će za sada sastajati, kako je bilo određeno, nego tek 1. avgusta. Program nove vlade bio bi po izjavama Vukićevića nastaviti s politikom administrativnog, gospodarskog i financijalnog uređenja države.

Novi ministar izvanjih poslova, dr. Voja Marinković govorio je već svoj rad, no prije svoga dogovora se o svemu s bivšim ministrima Njčevićem i Perićem, da upozna bolje položaj svoj ministarstva.

S ovim su vladom mnogi zadovoljni, a kako izgleda i Radić se je dobro o njoj izjavio.

Domaće novosti

Općine Julijske Krajinje

Kraj, koji je na temelju rapalskog ugovora priključen kraljevini Italiji, i koji mi nazivamo skupnim imenom Julijska Krajina, obuhvata Trst i okolice, Goricku i Gradisku u cijelosti, Istru (bez većega dijela kastavske općine i Krka) jedan dio bivše Kranjske i jedan manji dio Koruške. Taj je kraj prije tvorio jednu samu pokrajinu sa sjedištem u Trstu. Po nastupu fašističke vlade taj se je kraj razdjelio u tri upravna dijela. Kr. odlukom od 18. januara 1923. br. 53 ustanovljena je tršćanska pokrajina sa glavnim gradom Trstom, Puljska sa glavnim gradom Pulom, treći dio se je priključio već postojećoj viđenskoj pokrajini. Po aneksiji Rijeke se je kr. odlukom-zakonom od 22. februara 1924 ustanovila Riječka pokrajina sa glavnim gradom Rijekom. Toj je novoj pokrajini puljska odstupila Volosko-Opatijski okrug, bez općina Materije i Podgrada.

Kr. odlukom-zakonom od 2. januara 1927. br. 1 bila je ustanovljena goricka pokrajina sa glavnim gradom Goricom. Predaleko bismo zašli, kad bismo htjeli opisati povijesni razvoj ovog djeljenja. Ograničiti ćemo se za to samo na iskaz općina u okviru istarskih pokrajina sa brojem stanovništva po državnoj statistici od 1921. godine. Od aneksije ovamo izvršila su se razne promjene u obsegu raznih općina i broju stanovništva, nekoje su se općine ukinule a druge ustanovile, pak ćemo to sve uzeti u obzir. U iskazu, koji ovdje donosimo prvi broj uz ime pojedine općine znači broj stanovnika 31. decembra 1921. U drugim zagradama su označeni brojevi stanovnika Slovenaca (S), Hrvata (H), Talijana (T), Furlana (F), Njemaca (N), i Rumunja (R). Brojevi označeni sa * znače nepotpuno izračunano stanovništvo, bez obzira na narodnost, u općinama, koje nisu dale podatke glede jezika.

(Za danas donosimo podatke samo za općine puljske pokrajine, a za druge ćemo pokrajine donijeti u budućim brojevima).

- 1. Bale (stan. 2597) (447 H, 2148 T).
2. Barban (4393) (4222 H, 170 T).
3. Boljun (kr. odlukom od 19. I. 1922. br. 22.) odvojile su se od te frakcije Gradinje, Zečaj, Sušnjevia, te su se prikljopile k novoustanovljenoj općini Sušnjevič. Prikljopile su se pak Boljunu sljedeće frakcije općine Roč: Gorenja vas, Dolenja vas, Ležiščine, Semiči. Broj stanovnika se je povisio od 3251 na 3825 (3289 H, 528 T).
4. Buje (3757) (8 S, 6 H, 7341 T).
5. Euzet (kr. odlukom od 19. I. 1922. br. 22.) odcepile su se od te općine frakcije Brgudac, Klenovščak, Lanišče, Trstenik, Dane i Slum, te su združile u novu općinu Slum-Lanišče. U isto vrijeme odcepile su se i frakcije Draguč, Grimalda, Tibole te su se združile u novu općinu Draguč. Konačno se je odcepila i frakcija Hum, te se pripojila općini Roč. Broj stanovnika je radi toga pao od 16361 na 10049 (2093 S, 5072 H, 2260 T).
6. Cres (kr. odlukom od 30. dec. 1923. bile su odcepjene frakcije Belej i Ustrine i prikljopile općini Osor) stanovnika 7214 (20 S, 2928 H, 4185 T).
7. Črni vrh (2825) (35 S, 25 H, 2704 T).
8. Dekani (kr. odlukom od 18. I. 1923. br. 53, bile su pripripojene tri općine frakcije Gabrovica i Osp od općine Doline, koja spada tršćanskoj pokrajini) stanovnika 6797 (6739 S, 6 H, 34 T).
9. Draguč (općina ustanovljena kr. odlukom od 19. I. 1922. br. 22, po odcepljenju navedenih frakcija od buzetske općine) (1495) (594 H, 911 T).
10. Grozjan (3992) (406 S, 3586 T).
11. Herpelje Kozina (općina ustanovljena kr. odlukom od 18. I. 1923. br. 53, iz frakcije Herpelje od općine Materije, Čermatić, Draega, Ouzla, Podgorje i Prešnica od ukinute općine Ouzla-Klanec i od jednoga dijela sela Kozine, koja je odcepjena od općine Rodik) (2402) (2388 S, 1 H, 61 T).
12. Izola (8457) (2340 S, 6110 T).
13. Kantanan (od ove općine se je odcepila općina Rovinjsko Selo i prikljopila općini Rovinj) (2970) (3 S, 143 H, 2824 T).
14. Koper (općina povećana za kraj, koji je odcepjen od općine Milje, koja sada spada pod tršćansku pokrajinu) (12654) (1909 S, 2 H, 10659 T).
15. Labin (14197) (6405 H, 7737 T).
16. Lanišče (Slum-Lanišče, općina nastala po odcepljenju već navedenih frakcija od buzetske općine) (3841) (77 S, 3749 H, 15 T).
17. Mali Lošinj (7031) (372 H, 6435 T).
18. Marezije (3170) (3120 S, 3 H, 47 T).
19. Materija (umanjena za frakciju Herpelje, koja je bila priključena novoj općini Herpelje-Kozina) (4706) (3354 S, 1325 H, 12 T).
20. Motovun (6321) (4366 H, 1955 T).
21. Nerezine (općina ustanovljena kr. odlukom od 30. XII. 1923. iz frakcije: Nerezine, Punta Križa, Sv. Jakov, koje su bile odvojene od općine Osor) (2030) (46 S, 202 H, 1790 T).
22. Novigrad (2221) (2216 T).
23. Opuzilj (5647) (2871 S, 148 H, 2825 T).
24. Osor (umanjena za gore spomenute frakcije, koje su združene u samostalnu općinu Nerezine, te uvećana za frakcije Belej i Ustrine od općine Cres) (933) (583 H, 350 T).
25. Pazin (kr. odlukom od 19. I. 22. odcepila se je od te općine frakcija Grobnik, te se prikljopila općini Sušnjevič) (17915) (1026 S, 8244 H, 8606 T).

- 26. Piran (14158) (764 S, 13392 T).
27. Plomin (kr. odlukom od 19. I. 1922. odcepile su se frakcije Brdo, Jesenovič, Nova vas i pripripile su se općini Sušnjevia) (4258) (181 S, 2910 H, 1159 T).
28. Podgrad (7259) (5320 S, 1726 H, 177 T).
29. Pomjan (4397) (20 49 S, 2343 T).
30. Poreč (12252) (2932 H, 9309 T).
31. Pula (49323) (265 S, 5155 H, 4125 T).
32. Roč (općina se je umanjila za frakcije Gorenja vas, Dolenja vas, Ležiščine i Semiči, koje su prikljopile općini Boljun, a uvećala se je za frakciju Hum od općine Buzet) (3066) (112 S, 1540 H, 1432 T).
33. Rovinj (uvećan za frakciju Rovinjsko Selo, koja se je odcepila od Kantanara) (10863) (499 S, 27 H, 10296 T).
34. Svetinčenat (3105) (539 H, 2566 T).
35. Sušnjevia (ustanovljena kr. odlukom od 19. I. 1922. br. 22. od frakcija Gradinje, Letaj od općine Boljun, Grobnik od općine Pazin, Brdo, Jesenovič i Nova vas od općine Plomin) (2128) (3 S, 443 H, 1644 R).
36. Tinjan (4318) (1 S, 3865 H, 352 T).
37. Umag (3342) (1 S, 6335 T).
38. Veliki Lošinj (2004) (2 S, 692 H, 1227 T).
39. Vršina (4409) (39 S, 249 H, 4121 T).
40. Višjan (5009) (7 S, 1421 H, 3580 T).
41. Vodjanj (10336) (4 S, 4569 H, 5945 T).
42. Vrsar (5171) (2 S, 2876 H, 2293 T).
43. Žminj (5680) (4653 H, 1025 T).
Puljska pokrajina broji prema ovom iskazu 43 općine sa 299.295 stanovnika na 3976.81 kvadratnih kilometara. O drugim pokrajinama donijeti ćemo iskaze u budućim brojevima. L. Č.

Indenitetne legitimacije.

Kako smo već više puta pisali rok za pravljenje indenitetnih izkaznica ističe 9. maja. Neke osobe već otprg rješene, dva, dobiše nalog od strane karabinjera ili drugih sigurnosnih oblasti, da si tu iskaznicu pribave i da u tu svrhu podnesu vlastima 3 fotografije. Poslije se je tražila od njih još jedna fotografija.

Osim toga tražilo se je od spomenutih osoba, da na legitimaciju otisnu kažiprst lijeve ruke. Ovaj otisak tražio se od njih zato jer su smatrani opasni za državu te moraju biti pod posebnom parkom vlasti. No dogadjalo se je, da su pojedine općine, koje su prestrigo ili krivo razumjele zakon, tražile otisak prsta od svih onih kojima se je legitimacija izdala, bez obzira na to, da li je osoba opasna ili nije.

Time je mnogima učinjena velika krivica. Koliko naši ljudi, koji nemaju na duši apsolutno nikakvog grijeha, jer nisu nikada radili protiv države, a također nisu ni lopovi ni maše pokvareni ljudi, bivaju ovim legitimacijama izrgavani eventualnim komedijama, odu li na put, pa ih zaustave karabinjeri i pitaju legitimaciju. Otisak prsta na legitimaciji dati će organu javne sigurnosti povoda, da s tvjovkom koji je prav i nedužan, postupa grubo i da ga eventualno proganja.

Evo u tome su mnoge općine naročito u Istri griješile. O tome su došle tužbe i do ministarstva, pak je određeno, da se legitimacije moraju izdavati bez prstnog otiska za osobe, koje nisu sumnjive. Prstni otisak moraju općine tražiti samo od onih osoba, koje označi policijska oblast. Ako bi neko, koji se osjeća neuduzim bio prisiljen otisnuti prst na legitimaciji, može se kroz 10 dana pritužiti na prefekturu.

Neke općine smatrale su shodnim, da traže otisak prsta od svih onih, koji su slavenske narodnosti. To je jedna nepravilnost i nepravdednost, jer u zakonu ne stoji, da bi bio prekršaj biti Slaven.

Osim toga nemaju sve općine jednog stanovništva glede označivanja narodnosti. Na nekim općinama pišu za sve poprijeke, narodnost talijanska. Druge općine pišu samo našim istaknutijim ljudima, da su slavenske narodnosti, a događa se, da nekoje općine za oznaku narodnosti naših ljudi napisu «alogeno».

Mnogi su se na nas već obratili, da ih obavjestimo je li potrebno, da si i ženske naprave ličnu legitimaciju. Zakon o ženskim izričito ništa ne kaže nego jednostavno nalaze da si sve osobe legitimaciju moraju nabaviti, žele li slobodno i bez smetnja putovati u granicama države.

Pod nazivom «osobe» razumjeva ju se, jasno je, i žene jednako kao i muškarci. Moraju se stoga i one ravnati jednako kao i muškarci, ali naravno bit će potrebna legitimacija onim ženskimama, koje češće putuju. Preporučamo svima, koji su iznad 15 godina stari, muškima i ženskimama, koje putuju da si priskrbe osobne iskaznice.

Uskrs u Istri. Kaže se: «Božić hladan — Uskrs gladan» no ovoga puta može se reći da nam je i Uskrs bio hladan, malo da ne koliko i Božić. Nebo je bilo šareno i nije se znalo hoće li kiša ili ne, a već izjutra počelo je nekako hladno da puše. Bilo je potrebne ruke turati u žepove i izvući iz ormara kapute, a u večer se je na ognjištima ko za Božić grijalo.

Osobito je u nekim krajevima Čičarije vrijeme bilo hladno. Pravi februar. U gradovima su se ljudi stiskali i ulice nisu izgledale bogzna kako uskrno. Dok u Trstu nije bura bila baš osobito jaka, na Rijeci se je bila upravo pomamila. Razmahala se po ulicama, nosila je crijebove i stakla, a na Dančevom trgu porušila je stup, koji je D'Annunzio bio podigao.

Inače je blagdan u Istri proveden skromno bez mnogo lumpovanja: onako kako se doliča Zemlja je siromašna, gospodarstvo se u miseriji, pa se zato i blagdani svetuju mirno i skromno — istarski.

Lav Sv. Marka na Rijeci.

Dne 21. o. mj. na dan Rimskog Božića, biti će otkriven na Rijeci spomenik Lava sv. Marka, što ga je Venecija poklonila. Svečanost otkrića imala se proslaviti već 12. decembra prošle godine, na sedmu obljetnicu D'Annunzijeveg pohoda, ali je bila odgođena. Lav je postavljen na rti mola «Adamich», koji se sada zove «Molo San Marco». U decembru se je čekalo, da će na svečanost doći jedan ministar iz Rima, no sada novine pišu, da će se proslava obaviti uz prisustvo samih riječkih vlasti i podestata venecijanskog.

Banka u Lovranu.

«Gazzetta Ufficiale» od 16. o. mj. donosi ministarski dekret od 7. aprila 1927. kojim se dozvoljava novčanom zavodu «Credito Italiano», koji ima sjedište na Rijeci, da otvori svoju podružnicu u Lovranu.

Naučna eskurzija po Istri.

Utorak, dne 19. o. mj. otišlo je iz Montafalcona na jedan naučni izlet društvo od 50 lica. Taj je izlet organizirao Narodni zemljopisni odbor u Rimu. Izlet vodi general Vacchelli, koji je direktor zemljopisnog vojnog zavoda. U društvu, koje je otišlo na ovaj naučni izlet, nalaze se mnogi studenti i profesori s raznih talijanskih univerza. Svi putuju u automobilima. Na tom će se izletu zanimati zemljopisnim položajem i raznim pojavama naših krajeva. Društvo je započelo svoj izlet u Montafalconu. Proći će sav Kras, Goricku i tršćansku pokrajinu, a onda će se spuštati i u Istru. Obći će Čičariju, Liburniju, Rijeku i granicu Jugoslavije. U Čičariji će se zaustaviti među Rumunima u Sušnjeviču. U Labinu će pregledati ugljenokope, a onda će ići u Pulu. Zapadnom obalom vratiti će se do Poreča, a onda će otići u Motovunštinu, Buje, Koper, Piran i Trst.

Ratne oštete.

Ministar financija primio je dne 16. o. mj. komisiju, kojoj je bilo povjerenno, da se sporazumi glede isplaćivanja ratnih ošteta onim talijanskim državljanima, koji su za vrijeme rata na austrijskom zemljištu pretrpjeli kakvu ratnu štetu gubitkom pokucstva, poljskog orudja itd. Svota, koju ministarstvo za oštećenje ima na raspolaganje iznaša 3 milijuna lira, a moći će se razdijeliti na 1158 oštećenika. Tom će se svotom likvidirati manji oštećenici, kojih ima veoma mnogo, i to doskora, jer je vlada naredila da se to što prije izvede.

«Vez» — tiska drugo izdanje.

Ovaj omiljeni istarski ženski list u posljednje vrijeme proširio se je izvanredno. Među ženskimama je «Vez» našao na razumijevanje, tako da list dnevno dobiva na desetine novih pretplatnica. To u početku izlaženja uprava nije predviđivala. Naklada prvih brojeva «Veza» već je odavna raspačana, pak je sada bilo potrebno izdati novo izdanje, budući pretplatnice traže sve brojeve. Doskora će drugo izdanje prvih brojeva biti gotovo, pak nas je u pravu «Veza» zamolila da obavjestimo one, koji se interesiraju, da će moći dobiti; ako naruču «Vez», sve brojeve, čim bude tiskanje gotovo.

Aprilski broj gotov je, pak će se doskora raspustiti. Veoma je bogat ljeptim poučnim i zabavnim sadržajem.

Sirite „Istarsku Riječ“!

«Naš Glas».

Izšao je aprilski broj ovoga lijepog lista. I ovaj broj kao i svi dosadani, uređen je veoma ukusno. Zastupao su neki stari i mnogi novi saradnici: Dragovan Šepić, dr. Čermelj, Jelenc, itd. Ovaj je broj donio i više slika: Bambica, Piloni i Čermaka, te razni fotografije naših krajeva. List je veoma raznolik i zanimiv, te ima opširniju poučnu rubriku. U kratko vrijeme svog opstanka lijepo se je razvio i proširio naročito u slovenačke krugove. Preporučamo ga i našim čitateljima. Naručuje se na: Amministrazione del «Naš Glas», Trieste, casella postale 348. Izlaziti jedanput na mjesec.

Barba Rike na talijanskom jeziku.

Naš prijatelj, ugledni književnik g. Rikard Katalnič Jeretov poznat je već odavno po svojim izvanredno lijepim pjesmama i pričama među Talijanima. Već su se mnoge njegove stvari prevadale na talijanski. Pred nekoliko dana donijela je tršćanska revija «Mondo femminile» jedan novi prevod njegove novele «Griješnica» («La peccatrice»). Tu je novelu vrlo dobro prevodio talijanski književnik g. Umberto Urbanaz-Urbani.

DOPISI

IZ ROČA. Hoće da nam sele općinu iz Roča u Lupoglavu. Kod nas kao i po svj Istri svakim se danom provadjaju neke novotarije. No, te novotarije nisu uvijek baš najbolje priljene kod naroda.

Tako smo eto i mi, ovih dana doznali da nam općinu iz Roča kane prenijeti u Lupoglavu, a ta nas vijest nije ni malo razveselila. Mi si neznamo ni sami da rastumamo razloge ovom naglom zaključku. Čujemo razne glasove o tome, no nikako da si razjasnimo pravi povod ovom preinješanju općine.

Bio tome razlog kakav bio, mi moramo reći, da nismo time zadovoljni i da nam se ideja ne sviđa, jer će se mještanjem općine uistinu teško pogoditi naše interese.

Bez obzira na sve druge slabe strane ovog projekta navesti ćemo samo pitanje općinske zgrade, koje je veoma važno. Mi n. pr. ovdje u Roču imamo ništa manje nego 5 općinskih zgrada, od kojih se baš ovih dana popravila jedna, da se u nju smjeste općinski uredi. A u Lupoglavu općinske zgrade nema. Za općinu bi se u Lupoglavu morala graditi nova zgrada pristojna za općinske ured, a to bi bogme teške novčane stajalo. Ročke općinske zgrade ne bi se mogle prodati, pak bi za gradnju nove zgrade morala općina nositi troškove. Svaki bi općinar osjetio što to znači graditi općinsku zgradu, jer bi općina povisila troškove općinske namjene.

Već se i tako nalazimo u lošim gospodarskim prilikama, pak da sada još dozvoljavo besporedno mještanje općina? I to sve za volju onih par takozvanih «pravaka» u kojima je sve prije u mislima, nego li narodno dobro. Ne, do toga ne smije da dodje. Mi ćemo se tome sa svim silama oduprijeti, jer nemamo novaca niti da svoje dugove plaćamo, a kamo li da sada gradimo općinu zgrade gdje joj se zaželi. Mi moramo svi složno nastupiti za svoja prava, radi se o našem pitanju, koje ćemo sami riješavati, a nememo se pustiti zaslijeptiti o bogznakoga. — Općinari.

IZ PODGAČA.

Općina i mi.

Mi Čiči nismo naučeni, da se po sudovima skitamo, ali događa nam se, da nam je koji put i sud potreban iz bilo kojeg razloga. U takvim slučajevima mi moramo da gazimo ništa bliže nego do Buzeta. Tamo nam je najbliži sudni ured. Ako čitatelji poznaju naš kraj, bit će im sigurno jasno kako nam to mora biti teško i naporno, a osim toga skoptano s stroškovima. A za nas su troškovi ako su i manji vrlo teški, jer su nam naši siromašni žepovi uvijek prazni. No, što čujemo sada? Kažu, da nam Luševlje kane odnijeti općinu iz Roča k Lupoglavu, a mi se tome posljedice biti teško nam je i misliti. Sud koji se sada nalazi u Buzetu bit će stalno prenešen u Motovun. A mi ćemo nas biti veoma nezgodno. Budemo li kada trebali ići na sud morati ćemo izgubiti mnogo vremena, jer će nam sud biti još dalje nego do sada, a da ne navadjamo velike troškove u time u vezl. A da ne brojimo sve drugo. Zato se mi moramo dogovoriti s Račanima i sa Prapocancima, te moramo svi zajedno nastojati da ni u kojem slučaju ne pustimo da se Roča općina premjesti u Lupoglavu, a i ostali nam interesi vežu za Roč. Ne smijemo dozvoliti da se nešto sličnoga dogodi. — Počajci.

Veseli opomenjevojk... Kisa nedjelja... zaista šk... skog pu... sava m... vlasti i... koliko... manifest... zari. U... izmjeru... tog spu... protuku... su se u... prepore... smislisu... u mad... bljućio... eHjena... Zeni... iskusan... met u... vas p... muskih... Onda... i mu... ljudi... stvari... svojoj... na mo... prije t... tako d... na sv... glava... li mi?... — V... boko g... i žbi... su to... E, al... dje e... kojeka... slatkin... pepe ri... jednog... erijeke... korak... ne ču... Jer za... koji bi... najjedn... ka ost... nom s... griješ... operac... emrću... nekog... ukloni... kih cr... i malo... ma. Za... Vi s... dom p... su u... i da... sam v... pamče... kolo il... njega... amnez... O t... mnogo... tako d... ila u... tom ar... Tako... ove je... kao d... duše... malo d... se pr... jedna... nema... laze v... žara, s... tije, s... do, s... kao z... ikako... pjelo, — S... — S... jem... — K... — N... Pridd... se d... vedose... sje... Nije s... Kanel... One... Juče... nevak... čekaju... da je... udalji... — K... oštro. S... a ja... ruku i... mi ne... bilo je... Drug... Juče... zamolio... Božje... novac... — M... tu ja... — D... se nam... ošča... Fešji... Fonir... pridno... nisi č...

IZ RIJEKE.

Veseli Madžari i njihovi govori. Nove opomene omladini i neiskusnim ženama i djevojkama. - Jedan riječki Kanella - One tri.

Kiša je padala kao iz čabra, kad se u nedjelju, 10. o. m. u kazalištu Fenice držala skupština u proslavu italo-madžarskog pakta prijateljstva, što je 4. o. mjeseca napisan u Rimu. Osim predstavnika vlasti bilo je na skupštini prisutno i nekoliko Madžara. Zapravo ono nedjeljno manifestaciju priredili su baš oni, Madžari. U svojim govorima oni su isticali nezamjenu korist, što će je Rijeka crpiti od tog sporazuma. Treba reći da je skupština protekla sasvim mirno i triježno. Govori su se u glavnome kretali oko ekonomskog preporoda Rijeke i njezine luke. U tom smislu govorio je dr. Vajda, koji je svoj, u madžarskom jeziku izrečeni govor zaključio sa nekoliko burno poprčenih "Ejjenas".

Zenice, zenice, osobito vi mlade i neiskusne, koliko sam vam puta kazao; pamet u glavu! - a vi ni čuti. Stotinu sam vas puta opomenuo; Mlade, čuvajte se muških! U staro vrijeme bilo je lakše. Onda je žena mogla da vjeruje muškarcu, a i muškarac ženi. U ono vrijeme su mladi ljudi govorili: samo lijepe! ali i istinite stvari. Znam za mladoga čovjeka, koji je svojoj odabranici ovako govorio: - Zlatna moja! Znaj i vjeruj mi, da nisam u životu svome nikada ljubio nijednu ženu koju tebe. Ti si jedina žena, koja postoji na svijetu; za mene! Ti si prva ženska glava, koju sam ja poljubio. - Vjeruješ li mi?

- Vjerujem; vjerujem, odgovori ona duboko ganuta.

I. Zbilja; oboje su govorili istinu. Ta bili su to Adam i Eva...

E, ali danas su druga vremena i sadašnje Eve moraju dobro da paze, kad im kojekakvi Adami dolaze - kojekakvim slatkim obećanjima... Danas od jedne lijepe riječi, od jednog slatkog pogleda, od jednog malo toplijeg stiska ruke pa do grijeha i krvavog kajanja; vrlo je malen korak. Zenice, osobito vi mlade i neiskusne, čuvajte se i pazite tog kobnog koraka! Jer za grijehom dođu posljedice, a onog, koji bi morao da pomaže nositi ih, obično najednom nestane. On ode, a drug stajanje ostane. Ne sama, već sa svojom građanom - sramotom. Nato doletje crne vrane, griješne babetine sa nekim otrovima i operacijama, koje često puta svrše sa smrću, kao što se je nedavno dogodilo i nekoj nesretnoj ženi ovdje na Rijeci. Da ukloni svoju sramotu utekla se nožu nekih crnih vrana, zabolila otrovanje krvi i malo zatim poginula, u strašnim mukama. Zalosno je to, ali istinito!

Vi se sjećate, što sam vam nekom zgodnom pričao o Kaneli, to jest o onom čovjeku u Turinu, koji nije znao, kako se zove, jer da je izgubio pamćenje. Napomenu sam vam, da čovjek može zaista da izgubi pamćenje, kad mu u mozgu popusti jedno kolo ili - da se izrazimo učeno - ako na njega navali ona neka čudna bolest - amnezija.

O toj bolesti su se nedavno rasipale mnoge novine i to na dugo i na široko, tako da se la nevolja mnogima već začuvala u glavi i neki već gledaju, kako bi se tom amnezijom bilo kako okoristili.

Tako se dogodilo i ovih dana, za pravo ove jedne noći. Na Rijeci sve tiho i mirno kao da je sred bijele dana. Nigdje žive duše. Ni na Adamičevim trgu. Samo ko malo dublje i šire posmatrati, opazi će, kako se preko tramvajskih tračnica pružila jedna tamna masa. Opasnosti za onu masu nema nikakve, jer u ono doba noch ne prolaze više tramvaj. Sasvim tim dva strazara, što su onuda prolazila htjeli su, da vide, što je ono čudno tamno. Prihizbe se, a to se na zemlji protegao čovjek i spava kao zaklan. Ma baš kao zaklan. Ne znam kako ni čime, ali strazarima je ipak uspjele, da ga probude.

- Što činite ovdje? - upitaše ga.

- Cekam smrt... Ona će doći tramvajem...

- Kako se zove? -

- Ne znam - nemam imena...

- Priznajte ga na noge, ali nije mogao da se drži na njima. Bio je pijan ko čep. Odvedoše ga u buturnicu; gdje mu se, čini se, sutradan vratilo pamćenje. Nauka: - Nije svaki čovjek, što izgubi pamćenje - Kanella.

One tri:

Juče sam vidio Ninettu, gdje stišće ruku nekakvom razbarušenom, vrlo sumnjivom djevojku.

- Ninetta, kako ste mogli... htio sam da je opomenem, čim se onaj individuum udaljio.

- Kako sam mogla... preklide me ona oštro. Stal je preda me, da će mi nec reći, a ja sam ga lepo prijašnji prijetla za ruku i držala sam mu u celo vreme, da mi ne gre s njim u borsicu, va koj mi je bilo jedno desetak lir.

Druga:

Juče me je zaustavio nekakav prosjak i zamolio me, da mu dam štogod svajme Božje. Ja sam mu dala po lire. On pogleda novac pa se srdilo:

- Molim vas, šta ste mi ovo dali? Šta mi je oviim da napravim?

- Dajte to prvomu siromahu, na koga se namjerite, nekako sam ja, pozdravio i otišao.

Posljednja:

Tom i Lorica, jedva oženjena i već se vrlo svadaju. Juče su se i općenito, Tom čineće nato kao izvan sebe od bijesa.

- Mislim, da mi više ne ćeš pred oči, već da ćeš ostati kod majke za uvijek.

A Lorica njemu: - Staaaa? Kod majke? Ja tu se odsluži u prvi hotel i živjet ću kako najveća dama i sve na tvo račun.

Pa da nije bolje plaćati taksu na neženje? Rokak.

IZ FILIPANE.

Naš život. - Naša ženska mladost. Već je i doba, da vam se i mi iz Filipane jednut put javimo. Imali bismo vam se potužiti, no za danas ne ćemo biti preopširni.

Život nam teče u glavnom, kao i drugoj našoj braći po Istri. Siromaški ili kako mi kažemo «po brižnu».

Došlo je hvala Bogu eto i proljeće. Napokon imamo lijepih vremena, pak možemo da radimo i da obavimo sve proljetne poljske poslove. E, treba da mnogo radimo, želimo li nekako iz mizerije isplivati.

Danas vam se nećemo potužiti na drugo, ali na našu mladež moramo. Mladici još razumiju današnji naš teški položaj pak se nose pristojno, rade i zaštuju koliko mogu, ali ima kod nas djevojaka, koje ne da znadu, da je mizerija velika i da treba krenuti trijeznom životu. Istina, moramo priznati, ima kod nas i dobrih razumnih djevojaka, protiv kojih ne možemo ništa da kažemo, ali opet na drugoj strani ima onih, koje nam se drže silno mudre i moderne.

Vidjamo ih kada dolaze u crkvu u Filipanu sve u svili, ko velike gospodje, a drže se kao da bi bile samo one na ovom svijetu, oholo i gizdavo. Osim toga silno su jedna drugoj zavidne. Roda brbljaju i svadjaju se. To su sve vrlo ružne pojave kod ovih naših gizdavih djevojaka. To ne valja, nego bi se morale u svakom pogledu popraviti, žele li, da ih svako lijepo gleda. Bit će korisnije kući, a i sebi. Pametan mladić radije će pogledati na djevojku, koja je skromno i prama svom položaju odjevna i koja posjeduje svu one krijepeći, što su ženi potrebne. Neka se naše djevojke poprave dok je vremena. - Seljak.

IZ SV. MARTINA.

O motorom plugu.

Nije naš stari Buzet zadnje mjesto na svijetu; pa nije ni njegova okolica zadnja u nijednom pogledu. Buzet ima u malom što i Trst i Rim i Njurkor. Imamo sve manje urede (najviše one za utjerivanje novca); općinu, sud, županijski finacnu, školu, razna modna društva; imamo advokata i notara; imamo krčme, trgovine, jednojeste, imamo crkvu i crkvice, a samo jednojeste; imamo orgule; imamo orguljice; imamo motobickice i auto, da ti se glava muti na cesti; imamo i gledamo moderne cipele i odjeće i čarapice i kaputice na djevojkama; imamo plesove, a tiho ćemo reći, da nas, tko ne čuje; imamo i nešto malo (ili bolje puno) mizerije i toliko, toliko dugova.

I po toj smo mizeriji svaki dan gladniji i mizerniji. No ne smijemo da očajavamo, još bi nas moglo gospodarstvo naše izbaviti iz nevolje, samo moramo imati volje za rad i mnogo strpljenja. A oim-toga moramo se latiti naprednog gospodarstva. Izgleda da smo to bar formarno počeli.

Nedjelja dne 3. o. m. bila je naime može se reći posvećena naprednom gospodarstvu. Kod nas je u nedjelju bila neke vrsti izložba gospodarskih modernih strojeva.

Inicijativom naše svetomartinske mljekarne već oktobra ili novembra obećala je puljska tvrdka Pelaschiar, da će u našoj kraji postati na pokus i ogled jedan motorni plug.

Cekali smo i napokon je eto 3. o. m. g. Pelaschiar uz razne druge gospodarske i političke istarske ličnosti došao u Buzetinu, a sobom je dovezao više raznih ml i dernih plugova, sijalica, brana na kltine, koče, žitne čistilice i raznih drugih sprava, da kod nas napravi neku vrst izložbe. Sve nam je to bilo na vidjelo na Fontani, a pokušajno oranje s motornim plugom vršilo se je na oči naroda u Sv. Martinu već prije, dok se je u nedjelju opetovalo na Gorici.

Ljudstva je tim pokusima prisustvovalo mnogo jer je malo ko od nas do sada vidio oranje s motorom na petroleji ili naftu.

Nas gospodare je oranje i izložba jako zanimalo; dobro smo pazili kako se je oralo s novim kod nas nepoznatim željeznim plugom na bencin - motor. Svaki od nas sve to novo prosudjuje po svojoj glavi. Mi smo pažljivo pregledali sve gospodarske strojeve. Sada se o svemu vidjenomu kod kuće razgovaramo, a da konačnog suda ne možemo izreći.

Spomenući ćemo i to, da je jedan poljodjeljski učitelj ovom prigodom praktično podučavao na voćkama obrezivanje istih. Inače dolazio je k nama u bivši Narodni dom svakog ponedjeljka.

Ovo su naše novosti. A dodati ćemo i to, da su se pozivani naši mladici, budući vojni u školu, da se ih vježba već prije uvođenja u vojničkim vježbama. Napokon je bio postavljen u grad čovjek koji je podučavao postolare u risanju i krojenju postola. Kako vidite kod nas se počelo nekako brže živjeti, i svadje je se opazila nekakva, neka preša. - Seljak.

NAJJE MANJE ALI BA BUDE DOBRO tako kaže svaka skrbna kućanica i kupi dobru i ukusnu hranu, koja družini ide u tek. Takva u hrane...

«Pekalite»

Zaista pravu u omladini...

Tržite ih posvuda!

Franina i Jurina



Jur: I Vazanj je šal.

Jur: Je nekako, je.

Jur: Kako - nekako?

Jur: Ter znaš, da mi veselo, kako ni Božić i kako ni nijedan drugi blagdan.

Jur: Ja - ma čaš biš ti, Franino, ote, da već jedanput finiš tužit se?

Jur: Ja ni sâm ne znam, ča bim ote, ma, da ti pravo rečem, ovo moje življenje ni nikakovo življenje.

Jur: Nego ča je?

Jur: Ja ne znam ča.

Jur: Je li ti Mara doma?

Jur: Ne. Ča biš njoj?

Jur: Bim njoj rekla, da ti prnese jedan ženski kumbini i jednu preslicu, pak da se lepo obučeš po žensku i da pomalo predeš i cmihlaš. Kako je življenje teško i kao se već ne more dalje i kako bi najbolje bilo umret i sve tako.

Jur: Govori ti ča ćeš, ma ja sam dišperan.

Jur: Ako si vaistinu dišperan, ja ne znam, ča ćeš? Zač se ne obesiš?

Jur: Ja - ma...

Jur: Moreš, ako ćeš i va jama. To je najzada svejedno za takovi ljudi: poji ih gavran na grane ale pak va jame.

Jur: Ma, da te ja malo pitam: ča biš ti storil, da si na jednom vapore...

Jur: Navigal bim...

Jur: Čekaj, pusti me ređ! Ti si, na jedno rečenje, na jednom vapore. Vreme je grdo, vapore se najednput nagne i ti se spuzneš va more. Ča biš ti onputa?

Jur: Ča bim onputa? Zijal bim ča bim jače mogal, neka mi ča dohite: dasku ale pak kakov konop.

Jur: A da ti niš ne hita? Ale da te ne čuju? Recimo da je noć?

Jur: Svejedno: ja bim za njim plaval z rukami i nogami i celo bim vreme zijal, da mi pridru na pomoć.

Jur: Ja ma da je vapore jedan «Vurubrand», ki brzo maši?

Jur: Ja bim svejedno za njom plaval.

Jur: Ma Jurino, ne jadi me, kada znaš i sam, da bi vapore brzo zginal, a ti biš ostal sam zada. Ča biš onputa?

Jur: Plaval bim.

Jur: Biš, dokle biš mogal, ma kada ne biš već mogal - ča biš onput?

Jur: I onput bim plaval.

Jur: Ma vore ne biš dugo.

Jur: A zaš ne?

Jur: Zač biš oslabeł.

Jur: Ako bim oslabeł - bim počinul. Obrnul bim se na skinu, rastegnul bim ruki i nogi bim onako s trbuhom vajer i pustil bim, da me valji sami nose.

Jur: A dupini i druge vele ribe? Ča biš, da te pohjapaju?

Jur: Prej nego bi me pohjapale, ja bim se branil.

Jur: A s čim biš se branil, nesričo nijedna!

Jur: Z ovemi mojmim rukami. Čapal bim velu ribu za vrat, pak kada bim ju zadavil, zajahal bim ju i pustil, da me nosi s kurentom napred.

Jur: S tobom se ne more govoriti.

Jur: Kako ne more?

Jur: Ne more! Je l' se kada kega videlo, da jaše na ribe?

Jur: Svega je već bilo na svete, moj Franicu dragi, i sve valja provat, da se čovek drži z glavum zvan vodi i da nekako ziplava. Dišperavat se ne koristi niš. Si čital, ča su neki dan «Novice» pisale?

Jur: Sam. Lepo je bilo ono napisano. I pametno.

Jur: I dosta oštro proti onem, ki ne vidi nego sve samo crno.

Jur: Ja ma kada, već pride voda do grla? Kada se čovek utaplja? Ča će onput?

Jur: Rekel sam ti. Zajahal ča na kakovu velu ribu.

Jur: Ma ako se takova riba ne najde?

Jur: Nač će se kakovu slamica.

Jur: Ja - pak ča će na slamicu zajahat?

Jur: I to će storit, prije nego pustit da ga voda poji.

Jur: Ala - sveto strpljenje!

IZ ZAGREBA.

Zagrebačka politika i Radić. - Jugoslavija i Bugarska. - Kongres saveza gradova. - Počasni građani. - Veliki tjeđan. - «Dalmacija zemlja sunca». - Sladoleđ!

U posljednje doba osobito se razmahala i zaostrišla borba izmedju Radićeve seljačke stranke i hrvatskih federalista. Već od rascjepa pred godinu dana, ove se dvije hrv. stranke međusobno bore. Radić je, kako je poznato, izbacio iz programa svoje stranke republikanska načela, i vremenom išao dalje, pa je svoj poslanički klub, nakon toga što je proveo fuziju sa crnogorskim federalistima, prozvaov «Narodni seljački klub», kao što će domaća da i svoju stranku nazove «Narodna seljačka stranka» (ne više H. S. S.) za to, da proširi djelovanje strankino na čitavi teritoriji u državi. Dok tako Radićeva stranka gubi sve više plemenski oznaku nastojeći da što više negira seljački, staleški princip, dotle nastoje federaliste da, ističući hrvatski karakter u svojem političkom programu, okupe što većma pristasa oko sebe i Radićevih seljačkih redova. Protivni su oni Radiću i zbog toga, jer da neprestano uzimite u politici i time šteteju hrvatskim interesima. Središte je borbe Zagreb, jer je sada pitanje Zagreba najaktuelnije. Zagreb - jednako i Beograd imali bi kao najveći gradovi da budu izlučeni iz područja djelovanja oblasnih skupština. Zagreb ih prema tome bio podvrgnut u svojoj upravi ministarstvu unutrašnjih djela, a ne bi potpadao pod komitetiju oblasne skupštine zagrebačke. Radićevu uporno nastoje, da Zagreb ostane u oblasnoj skupštini da se tako ne dijeli građanstvo ne daju i traže da Zagreb zadrži svoj posebni položaj, kako to zakon predviđa. Oni kažu da Zagreb kao središte svih Hrvata jednako pripada svima hrvatskim oblastima u državi, a ne samo zagrebačkoj. Oni napadaju Radića, koji da hoće iskoristiti Zagreb i čak ga podrediti svojim ličnim interesima. Nije jasno kako će se svršiti ovo pitanje. Većina je gradskih zastupnika protivna tji Radićevoj koncepciji. Nisu isključeni ni eventualni novi gradski izbori.

Deni Kostov, koji propagira jugoslovensko ujedinjenje i s Bugarskom održao je prije svoga odlaska iz Jugoslavije svoje predavanje o jugoslavarskom ujedinjenju i u Mariboru. I tu je bio oduševljeno pozdravljen, kao što je to bio slučaj u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani. Ostavljajući Jugoslaviju izjavio je, da je oduševljen uspjehom u svojoj ideji.

7., 8. i 9. svibnja zasjedat će u Zagrebu kongres saveza gradova Jugoslavije. Bit će zastupano 75 gradova po svojim predstavnicima, koji će se dogovarati o poslovima, koji jednako interesuju sve gradove u zemlji. Kongresu će predsjedati natelnik Zagreba Vjekoslav Heinzel.

Nedavno je Zagreb odlikovao izborom za počasne građane za plodni rad znamenite Hrvate, učenjaka svitkog glasa arheologa don Frana Bulića, Gorjanovića-Krambergera, nalazača krapinskog pračovjeka, pa Vladimira Mažuranića sina slavnoga bana Mažuranića i Ljuba Babića Galskog književnika. Galski slavi domala 70. godišnjicu života i 40. godišnjicu književnog rada. O tom čemu svojevrmeno pisati. Počasnim je građanstvom grada Zagreba bio odlikovan za života svoga i naš književnik Eugen Kumičić.

Veliki tjeđan. Sjećanje na svečani ulaz Isusov u Jeruzalem. Njegovu smrt i uskrsnuće. Sudbina Boga-čovjeka postala je od onda sinholom svih velikih događaja u povijesti. Očekivana pobjeda - uskrsnuće. U crkvama slušamo pjevanu muku u trbuhom vajer i pustil bim, da me valji sami nose.

«Dalmacija, zemlja sunca» tako se zvao drugi film koji se u Zagrebu ovaj tjeđan prikazuje. Kao reklama za krasne sunčane krajeve kraj mora, kuda ljudi sa punim kesama putuju da sprovedu ljeto, ovaj je film dobro došao. Dalmacija će od toga imati koristi.

Zajedno sa lijepim vremenom osvanul su po zagrebačkim ulicama i sladoleđari. Medjutim ih je već prvi dan iznenadilo nestalo aprilsko vrijeme, pa je bilo smješno gledati kako sladoleđari prodajuju sladoleđ po kiši.

IZ GOLCA.

Kuda srčemo?

Rijetko se kada čuje glas iz našega sela, kao da nas više nema, ali još smo živi, i ako nam sve ne ide baš po loju. S jedne strane pritišću teški porezi i takse, a s druge opet naša siromaštvo kriši smo mnogo i mi sami. Jedna je velika naša nesreća ta, što bismo htjeli uzivati, kao da nam ništa ne fali. Ima kod nas obitelji, koje živu gospodski i ako su veoma siromašne. Štogo se u sedmici zaslužili, to se u nedjelju potroši kod Tomašić na kartama i vinu. To je bogme jedno veliko narodno zlo.

A i naše djevojke su krivice, da se naše siromaštvo sve više povećava. Možda u kući nemaju ništa, ali po mišli treba da se nose. Bolje bi im bilo, kad bi već je-

danput okrenule drugim putem. Neka se prihvate posla, a neka uzmu u ruku knjigu te kakvu novinu pa da nauče što je to život i kako se moraju vladati dok su mlade žele ili postati dobre žene i majke, koje će znati odgajati svoju buduću djecu.

Ovoga pusta kod nas se je dovoljno pisalo, a sada ovih Uskršnjih blagdana naša mladež namjerava opet na veliko plesati. Da se vidi koliko to stoji, navesti ćemo samo, da su naši mladići prošloga pusta za ples potrošili svaki više od sto lira. Tako je to na žalost, a obitelji im možda stradaju u mizeriji.

To tako ne smije napred ići. Mi srčemo u potpunu propast. Vratimo se natrag k starom trijeznom i krijeposnom življenju — jer je jedino u tome naš spas.

Seljak iz Golea.

Novi zakon javne sigurnosti

GLAVA IV.
O javnim agencijama.
Čl. 116.

Ne mogu se otvoriti ili držati agencije za pozajmljivanje na zaloge niti druge javne agencije ili javni uredi kojim se god predmetom bavili i kojeg trajanja bili, pa makar se držali pod imenom agencija za prodavanje, za izlaganje, vašaš ili sajam za uzorke ili slično, ako okružna sigurnosna oblast ne da svoju dozvolu.

Dozvola je potrebna i za obrt meštaru ili posrednika.

Medju spomenute agencije spadaju i one, koje se have sabiranjem informacija u svrhu, da se poslije putem buletina ili sličnih sredstava rašire.

Dozvola vrijedi samo za lokal u njoj naveden.

Agencija se može voditi i po zastupničima.

Čl. 117.

Okružna sigurnosna oblast, po saslušanju trgovinske komore, prije nego izda dozvolu može zahtjevati, da se položi kaucija, kojoj će odrediti i visinu i formu.

Kaucija odgovara za sve obveze, koje su spojene s obrtom te i zato da se ispunje uslovi, kojima je dozvola podređena. Ako se ti uslovi ne bi ispunili, na predlog okružne sigurnosne oblasti, prefekt će odrediti, da se kaucija u cijelini ili djelomično inkamerira. Okružna sigurnosna oblast može odrediti, da se kaucija izdava samo kad su prošla tri mjeseca. Iza što je obrt obustavljen i pošto je obrtnik dokazao da nema više obveza odvisnih od same svoje radnje.

Čl. 118.

U općinama, gdje ima založionica ili ureda od njih odvisnih, okružna sigurnosna oblast ne može da dozvoli otvorenje novih agencija za davanje zajmova uz primanje zalogu, a da prije ne zapita za mišljenje Upravu založionice. Iste se naredbe primjenjuju i na agencije, koje primaju naručbe kod založionica.

Mnijenje navedene uprave nije obvezno za odluke sigurnosne oblasti.

Zabranjeno je kupovati cedulje založionica i davati naknadne zajmове uz primanje zalogu, tim ceduljama, ako se to obično kao zanat čini.

Čl. 119.

Nije dosta ispuniti naredbe trgovinskog zakonika, koje vrijede za javne agencije, za otpremne i prenosne agencije, i za javne poslovne urede, nego treba ispuniti i propise ovog zakona.

Čl. 120.

Lica, koja nešto zalažu ili koja u opće daju koji nalog javnim agencijama ili javnim poslovnim uredima, moraju dokazati svoju identitetu putem istovjetnice ili druge isprave, providjene sa fotografijom i izdane od državne uprave.

Čl. 121.

Oni koji drže javne agencije spomenute u prethodnim člancima, moraju da vode jedan registar dnevnih posala, na način, koji će biti ustanovljen u naredbi, i da drže uvijek u agenciji na vidnom mjestu iskaz operacija, kojim se have, uz tarifu dotičnih plata.

Takovi obrtnici mogu provesti samo one operacije, navedene u tabeli uz cijene navedene u tarifi. Oni ne smiju provesti poslove ili primiti naručbe od osoba, koje nemaju identitetne karte ili druge isprave, providjene sa fotografijom i izdane od državne uprave.

DAROVIL.

za «Prosvjetu» (odsjeck za Istru).

Da počaste uspomenu na blagopokojnog supruga, oca i rođjaka Vladimira Bubića darujući rođjaci iz Ližnjana 60 lira.

Darovali su svaki po 5 lira gosp. Ivan Turk i Miho Banko iz Zarečja.

Najljepša hvala!

Svega po malo

Uskrs i Proljeće.

Crkva je uvela uspomenu i slavljenje muke i smrti Isusove, dotično njegovog uskrsnuće, u proljetno doba. To ima svoje značenje. U proljeće se narav budi, oživlja na novi bujniji život, kao što je Hrist svojom smrću i svojim uskrsnućem preporodio i oživio duhovni život čovjeka. Zato se Uskrs slavio uvijek prve nedjelje iza proljetnog užtapa (punog mjeseca). Ove godine na Uskrs bio je užtapa.

Pravo proljeće (kalendarsko, sunčano) počima 21. marta. Taj dan sunce izlazi i zapada u 6 sati. Dan i noć su jednaki.

Vazmene blagdane slavi se uvijek iza ovog dana, dakle u proljeću i to ponajvećma u aprilu ili travnju mjesecu. Počima sve rasti pa i trava. Odatle naše ime za ovaj mjesec travanj. Latinsko mu je ime april. Ovo ime proizlazi od «aprire», jer se tim mjesecom (aprilom) otvara ciklus (red) četiriju godišnjih doba. Prvo je doba proljeće, jer se u ovo doba sve radja, sve počima, sve obnavlja i preporodja. U travnju se narav poljepsava cvijećem, lišćem, zelenom šumom. Sve oči, sve miriše, a ovaj novi život privode, njezine proljetne ljepote i mloduhi osvježuje, krijepi duševno i tjelesno svakog zdravog čovjeka. Djevojke i mladići kite se cvijećem.

Stari Rimljani posvetili su april mjesec božici Flora, božici cvijeća i pramaljeća. Kasnije su ga posvetili božici Veneri, božici ljubavi i ljepote. Pa i jest lijep travanj mjesec.

Ljubav je uzrokc ljepoti probudjenju života u proljeće. Ljubav, ljepota, i život reč bi djeca su istog roditelja. Ovo troje tako je drago i milo svakom stvoru, a osobito čovjeku. Ovo troje čini mlade ljude, djevojke i mladiće, mladima. U tim trim izrazima je obuhvaćen sav život čovjekov: oni su temelj radu, snovanju, nadi svakog zdravog pojedinca. U to doba pada i Uskrs, svetkovina mira, ljubavi i sreće.

— Šp. —

Vazmena jaja.

Vazam je dan jaja. Nema kuće, sela, grada, zemlje, gdje se ne bi za Uskrs kuhala i bojadisala jaja. U nas ih kuhana nose na blagoslov sa ostalim pecivom i to prigodom prve sv. mise na dan Uskrsa. U taj svečani dan nitko ne smije ista drugo okusiti prije nego li blagoslovljen luk, pogačar i jaja. Iza toga slijedi ručak.

Vazmeno jaje je simbol (znak) života. Prividno mrtvo jaje sadržava život pilica. Pomoću topline se iz žutnjaka stvori novo živo biće. Iza 18—20 dana eto ti u jajetu mladi život pilica. Ova je prokljuje koru jajeta te izađe na sunce. Božje onako živ i veseo, da ga je milota gledati. I sus je mltav ležao u grobu, a onda je uskrsnuo.

Zato je kršćanstvo uvelo Vazam jaja. U starije doba jajima se obdarivalo uboge i djecu, dapače izmjenice rođjaci na Uskrs darivahu jaja, a time se čestitalo Uskrs. Jaja su simbol života, sreće i kršćanstva. Za pravo ne znamo, zašto se bojadisu vazmena jaja. Znamo samo to, da su orijentalci (Azijati) već i prije kršćanstva bojadisali jaja. Perzijanci su na početku svoje godine (kojom im je počela u proljeće) jedan drugoga darivali bojadisanim jajima kao simbolom početka svake stvari. Odatle je k nama prešao taj običaj. Taj običaj darivanja bojadisanih jaja na Uskrs poprimili su svi kršćanski narodi.

Srbi i Hrvati znadu vrlo slikovito i ukusno bojadisati uskrsna jaja. U tome su pravi umjetnici. U Istri se bojadisu jaja samo jednostavno: crveno ili modro bez ukrasa. Jednom se jajima čestitalo, a danas se u nas samo na Uskrs jedu. Ljudstvo zapušta stare običaje. I za simbol vazmenih jaja već se zaboravilo. Taj simbol je sreća i mir i život buduću. Danas napodi sve svoje svečanosti slave sjedeći kod stola — gosteći se.

— Šp. —

Amerikanska metoda

Vlasti grada Clevelanda postupaju vanredno strogo sa licima, koja se ogreše o zakon o zabrani. Uhvate ih koga pri krijumčarenju alkohola, ili da posjede ista, ili da je pijan, odmah se dovodi pred suca, koji ga osudjuje da u njegovom prisustvu popije dvadeset velikih čaša bunarske vode. U slučaju da se otkriveni ustručava to učiniti, mora da odeže 30 dana u zatvoru. Pored toga moraju kažnjeni za vreme od dvadeset dana dolaziti na policiju i tamo popiti po jednu čašu vode.

Led.

Led dva palca debeo, nosit će čovjeka. Led 4 palca debeo nositi će konja i konjanika.

Led 6 palca debeo, nosit će par konja sa vozom lako natovarenim.

Led 8 palca debeo, nositi će par konja sa kolima teško natovarenim.

Vatikan.

U Vatikanu, dvoru rimskog pape, ima 11 hiljada raznih soha i dvorana.

Vetar i sunce.

Sunce i vetar oklade se jedamput ko će od njih por da skine ogrtač s ramena jednom mladiću, koji je putovao drumom.

Vetar poče da duva iz svih sila, huktao je i buktao, ali uzalud, mladić je sve to više ogrtač uz telo privijao.

Sunce se počne smejaati najvatrenijim smeškom, pašlo je i zarilo, ali je mladić samo brisao znoj sa čela, a da ogrtač skine nije ni pomislio.

Sunce i vetar pogledali su zbunjeno jedno drugo, dok mladić ne udje u jednu krčmu što je stajala na putu. Kad je izašao, bio je bez ogrtača. Zapio ga je.

Okladu je dobio — krčmar.

Ljudi sa zelenom kosom

U blizini bakrenih rudnika na Kubi i u drugim krajevima, nalazi se posvuda ljudi sa zelenom kosom. To nije, kako javlja «Corriere della Sera», možda nova moda, već posljedica čudnovatog prirodnog pojava. Surovi bakar oslobadja se od svih raznih primjesa prije, nego li dolazi u trgovinu tako, da se u glečnim pecima tali. Za toga talenja izlučuju se pare, koje imaju svojstvo, da kosu bojadisu zeleno kao travu. To je reakcija, koja nastaje od arsenika sadržanog u parama od taljenog bakra. Kosa ostaje u ostalom, kako je i bila, te raste nesmetano dalje.

Ratne penzije

Tel. Josip - Mačkoviće. Dekretom br. 393943 od 27. 2. 1924. odbijena Vam je penzija, jer da Vaša bolest nije ubrojiva u nijednu kategoriju.

Jelena u. Poropat - Trstenik. Vaša je molba još uvijek u istraživanju. Manjka sva dokumentacija, koja je bila zatražena više puta od vaše općine.

Andrija Šau - Gologorica, Izola. Glede penzije radi smrti Vašeg sina Vam je bila odbijena još 23. 7. 1924. i dekret Vam je bio redovnim putem uručen. Zašto niste rekurali? Odbijena vam je radi ekonomskih i obiteljnih prilika.

IZ UREDNIŠTVA.

Beljevac. — Veoma mi je žao, da Vaše uskrsne stvari nisam prije stiglo. Ono što mogu upotrebiti ću, ali ono drugo prigodno mogu samo — spremiti za drugu prigodu. Bilo bi mi baš dobro došlo. Ali, Hvala svejedno. Ono drugo — polegano, znate. Zdravo! — M.

J. Adamović. — Vaš sam dopis za zadnji broj primio prekasno. Žao mi je. Sada zbog prostora morate čekati. Javite se koji put, ali kršćan stvarima. Hvala i mnogo pozdrava. — M.

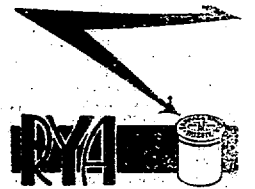
Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAŠ STARI
Tisak: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU.

NOVE GREDE I DASKE prodaje se najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Kršanci p. Zmaj (Gimnaz. Istra.

SAMO pomoću energičnog zdravljenja s Glykolem liječi se glavobolja slabokrvnosti, kostobolja i slaboba. Specijaliteti ljekarne Castellanonovich, Via dei Giuliani 42. U martu ljekarne je otvorena takodjer i po noći.

KURJE OČ (kale)

liječi brzo i uspješno mast



Farmacia Sponza
TRST - Via Tor S. Piero 10 - TRST
Čuvajte se patvorina!
Nast. Rpa možete dobiti u svim ljekarnama.

KRUNE

plaća uvijek nekoliko cent. više nego drugi
ALOIZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2 prvi kat

Pazite na naslov! Pazite na naslov!
NAJBOLJE VRELO!
Kod nakupa ljetne i zimске robe (odjela) svih vrsta cipela, klobuka, kapa, košulja, kišobrana, kravata, finog štofa, svih vrsta platna za košulje i odjela, te pokrovnost svih vrsti i cijena, obratite se na jedino domaće i najcjenije vrlo
M. KOREN & Co. - PAZIN
(Cesta pred prošnjom)

MARTINA POZNAJELŠER

TRST - Via Giosuè Carducci 36 - TRST
izradjuje najmoder. odijela uz veoma umjerenе cijene te ima, u zalihii bogat izbor nacionalnih i inozemnih štofa najbolje kakvoće.
SVOJ K SVOME!

RADIOTELEGRAFSKI ZAVOD „A. VOLTA“ u Trstu, Via S. Francesco 31
Savjesno pripravljanje za postignuće diplome međunarodnog radiotelegrafiste. — Sa malim trudom sigurna kaznja oslanđni obojega spola. Teorički pouk daju specijalizirani profesori i inženjeri. — Za poduku plata se na mjesec 120 lira. — Jedan od najboljih zavoda u Krajevini.

E. PECENCO, TRST - VIA MUZZA VECCHIA 3 (iza magistrata)
Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje
Adler - Neumann - Junker & Ruh
najbolji za obitelj i obrt.
Besplatno podučavanje za vezenje. Potrebne za stroj. Popravci. Uspostava metornog pegala. Stara tršćanska tvrđka, ustanovljena 1869.

Za gostione - hotele plesne dvorane za kuću
AUTOMATSKI KLAVIRI
HARMONII - KLAVIRI - PIANINI
prve poznate tvornice
„POLLMANN & WEISS“ - STALLBERGER ltd.
— PLAĆANJE NA OBROKE —
Isposudjuje - zamjenjuje - popravlja
Na zahtjev šalje besplatno kataloge.
Stabilimento Pianoforti Ing. R. Riosa - Trieste, Via Valdirivo 24 - Telef. 746

DAJTE PREDNOST holandeskom kakau
DE JONG'S
radi njegove izvornosti i izvrsne kakvoće.
Zahvaljujete ga svaki dan